

Sygn. akt IV CSK 575/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

w sprawie z powództwa I. W.-N.
przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia w W.
[...] Oddziałowi Wojewódzkiemu w [...]
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 czerwca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 18 czerwca 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującego od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący Narodowy Fundusz Zdrowia [...] Oddział Wojewódzki w [...] powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Wskazał, że w jego ocenie podstawy kasacyjne i okoliczności z nich wynikające nie wymagają głębszej analizy czy dociekań, co dowodzi, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Ponadto, zdaniem skarżącego zaskarżone orzeczenie nie powinno pozostać w obrocie, ponieważ godzi w pewność prawa i powoduje zachwianie rzetelnego obrotu na rynku usług medycznych finansowanych ze środków publicznych.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej zakłada, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez

potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, dotyczyć konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa i być dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52 i z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Bliższa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwalała na stwierdzenie, by była ona – w przedstawionym rozumieniu – oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący ograniczył się w istocie do twierdzenia, że naruszenie prawa materialnego i procesowego przez Sąd Apelacyjny jest oczywiste i rażące, a oczywista zasadność skargi wynika z podstaw kasacyjnych. Wskazał również na negatywne konsekwencje, które – zdaniem skarżącego – spowoduje ostatecznie się zaskarżonego wyroku w obrocie prawnym. Twierdzenia takie nie pozwalają na uznanie, że zaskarżony wyrok jest błędny, a tym bardziej, że jego wadliwość ma oczywisty charakter. W motywach wniosku nie powołano w szczególności żadnego konkretnego przepisu prawa, z którym kolidowałby zaskarżony wyrok, a tym bardziej nie wyjaśniono, dlaczego naruszenie to miałoby być tego rodzaju, że przesądza ono o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Podkreślenia wymaga, że na etapie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy bada jedynie – na co wielokrotnie wskazywano w judykaturze – przyczyny kasacyjne i ich uzasadnienie. Nie jest w szczególności rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie argumentów na rzecz merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej w podstawach kasacyjnych i ich uzasadnieniu, jeżeli strona nie powołała ich we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. Podstawy kasacyjne i objęte nimi zarzuty kasacyjne, stanowią odrębny konstrukcyjnie element skargi kasacyjnej (por. art. 398⁴ § 1 pkt 2 i art. 398⁴ § 2 k.p.c.), który może podlegać ocenie dopiero po pozytywnym przesądzeniu, że skarga kasacyjna spełnia przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania. Odsyłanie we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia jest

tym samym niedopuszczalne i *de facto* uniemożliwia Sądowi Najwyższemu stwierdzenie istnienia przyczyn kasacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2001 r., V CZ 55/01, niepubl., z dnia 23 listopada 2011 r., III UK 10/11, niepubl., z dnia 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13, niepubl., z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl., z dnia 4 lipca 2017 r., III CSK 64/17, niepubl. i z dnia 10 maja 2018 r., I CSK 800/17, niepubl.).

Niezależnie od tego, należało wskazać, że w świetle motywów zaskarżonego wyroku zasadniczą przyczyną częściowego uwzględnienia powództwa było przyjęte przez Sąd Apelacyjny założenie, zgodnie z którym formalne uchybienia przy realizacji umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, w tym w zakresie sposobu prowadzenia dokumentacji medycznej, nie przesadzają o obowiązku zwrotu środków wypłaconych tytułem refundacji w sytuacji, w której świadczenia te nie były kwestionowane pod względem ich jakości i celowości. Mogą natomiast stać się przyczyną obciążenia świadczeniodawcy obowiązkiem zapłaty kary umownej. Pogląd ten nawiązuje do stanowiska wyrażonego w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2017 r., III CSK 296/16, niepubl., w którym przyjęto, że wadliwe prowadzenie dokumentacji medycznej i inne uchybienia przy wykonywaniu umowy mogą skutkować obowiązkiem zwrotu wypłaconej kwoty jako świadczenia nienależnego tylko wtedy, gdy świadczenie nie zostało w ogóle wykonane, zostało udzielone osobie nieuprawnionej lub nie ma możliwości zbadania, czy cel umowy został osiągnięty (por. też wyroki Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2012 r., I CSK 216/11, OSNC 2012, nr 9, poz. 108 i z dnia 14 listopada 2014 r., I CSK 633/13, niepubl.). Jakkolwiek w judykaturze są wyrażane również odmienne zapatrywania, co dostrzegł również Sąd Najwyższy w powołanym wyroku z dnia 24 listopada 2017 r., sformułowanej przez Sąd Apelacyjny oceny nie można było w tym kontekście – z uwzględnieniem okoliczności sprawy i wiążących Sąd Najwyższy ustaleń faktycznych – uznać za prowadzącą do ewidentnej i widocznej *prima facie* wadliwości zaskarżonego rozstrzygnięcia, co stanowi założenie przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł,
jak w sentencji.

aw

aj